פורום ה-15
פורום הערים העצמאיות

אמנת פורום ה-15 להפחתת זיהום אוויר ולהגנת אקלים

נערכה ונחתמה בתל־אביב-יפו, ביום רביעי, ז' באדר א' תשס"ח, 13 בפברואר 2008

"תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי, שאם קלקלת - אין מי שיתקן אחריך"
(קהלת רבה ז יג א)

מבוא

אורח החיים המודרני גורם בעשורים האחרונים להתגברות מדאיגה ברמות זיהום האוויר ולעלייה חדה בפליטת גזי חממה. השלכותיהם של אלה חמורות הן על האדם והן על כדור הארץ. יש קשר ישיר בין רמת זיהום האוויר לבין מחלות קשות, כגון, סרטן ומחלות בדרכי הנשימה; כמו כן, זיהום האוויר וגזי החממה גורמים לנזקים בלתי הפיכים למערכות אקולוגיות ולשינויים אקלימיים בכדור הארץ, הבאים לידי ביטוי במזג אוויר קיצוני וריבוי 'אסונות טבע' מהם נגזרות בעיות סביבתיות, כלכליות וחברתיות בקנה מידה עולמי.

בערי ישראל כבר מתחילים להרגיש את מחיר הנזקים הסביבתיים, אך את ההשלכות הצפויות לנו מעליית מפלס הים, מהתפשטות צפונה של 'קו המדבר' וממשטר המשקעים הקיצוני אנו עוד עתידים לגלות במלא חריפותן.

דוח מיוחד שפרסם האו"ם בשנת 2007 קובע כי האדם הוא האחראי להתחממות הגלובלית ולאדם היכולת לעצור את ההתדרדרות. מאות המדענים שערכו את הדוח מעריכים שקיים חלון הזדמנויות צר לשינוי המצב; הטכנולוגיה הדרושה כבר עומדת לרשותנו היום אך יש להפנות משאבים כלכליים, טכנולוגיים ואנושיים לנושא ולנצל את מעט הזמן שעומד לרשותנו, ההנהגה והציבור, על מנת לעצור את ההתדרדרות.

ערים, דוגמת אלו שאנו עומדים בראשן, יכולות להוביל את שינוי המגמות הללו ובפועל לשנות את המצב תוך פרק זמן קצר. לשם כך יש לקבל החלטות אמיצות, להשתמש בהשפעתנו הציבורית וביכולתנו לפעול ביעילות בתחומי ערינו ולהוות בתוך כך גורם מכריע גם בקביעת סדר היום הלאומי.

מטרות ויעדים

כחלק מהזירה הגלובאלית המתמודדת עם מציאות זו ומתוך תחושת אחריות כלפי תושבי הערים, וכלפי אוכלוסיית ישראל כולה, כלפי שכנינו וכלפי יושבי כדור הארץ כולם, אנו חותמים על אמנה זו ונפעל להשגת המטרות הבאות:

- להגן על בריאותם ועל איכות חייהם של תושבי הערים שבראשותנו.
- להצטרף למאמצי ערים ברחבי העולם כולו ב'הגנת האקלים העולמי'.
- להגן על הסביבה, משאבי הטבע, המערכות האקולוגיות והמגוון הביולוגי, למען הדור הזה ולמען הדורות הבאים, ובהתחשב בצרכיהם.

לשם השגת מטרות אלו, אנו מתחייבים:

א. לפעול, כל אחד בעיר שבראשותו, לקידום תכנית אב עירונית להפחתת זיהום אוויר והגנה על האקלים, שתכלול את חמש אבני הדרך הבאות:

- קביעת מצאי בסיסי ותחזית של מקורות עיקריים לזיהום אוויר ולפליטת גזי חממה בעיר.
- קביעת יעדי הפחתה של זיהום אוויר ופליטת גזי חממה.
- פיתוח ואימוץ 'תכנית פעולה מקומית' לטווח קצר ולטווח ארוך, על מנת להשיג הפחתת זיהום האוויר ופליטת גזי חממה.
- יישום 'תכנית הפעולה המקומית', לרבות האמצעים והפעולות הנגזרים ממנה.
- ניטור ובקרה של רמות זיהום האוויר ופליטת גזי חממה, ודיווח שוטף על הפעולות והאמצעים הננקטים במסגרת 'תכנית הפעולה המקומית'.

ב. להצטרף ליוזמת 'הערים למען הגנת האקלים' (**CCP** - Cities for Climate Protection) שמוביל ארגון **ICLEI** (International Council for Local Environmental Initiatives), ולאמץ יעדי הפחתת זיהום אוויר והגנת אקלים ברוח היעדים שהציבו לעצמן ערים גדולות אחרות בעולם, ובשיעור שלא יפחת מצמצום של 20% בפליטת גזי חממה עד לשנת 2020.

ג. לפעול להשגת התוצאות הראשוניות של חמש אבני הדרך שבתכנית בתוך שלוש שנים מיום חתימתנו על אמנה זו.

מעקב ובקרה

לשם הבטחת יישומן המלא והאפקטיבי של האמנה והתכניות העירוניות הנגזרות ממנה, אנו מייסדים מטה פעולה, במסגרת 'פורום ה-15', שיקדם את מאמצי הערים בכיוון זה, ויבקר ויעקוב אחר תוצאותיהם. המטה יפעל לרישות המידע, איגום משאבים ותיאום בין העיריות, משרדי הממשלה וגופים רלוונטיים נוספים.

אנו קוראים בזאת לרשויות מקומיות נוספות להצטרף ליוזמתנו באמצעות חתימה על אמנה זו.

על החתום,

רון חולדאי
יו"ר פורום ה-15
וראש עיריית תל־אביב-יפו

אורי לופוליאנסקי
ראש עיריית ירושלים

יונה יהב
ראש עיריית חיפה

מאיר ניצן
ראש עיריית ראשון-לציון

צבי צילקר
ראש עיריית אשדוד

יעקב טרנר
ראש עיריית באר-שבע

יצחק אוחיון
ראש עיריית פתח-תקוה

מרים פיירברג-איכר
ראש עיריית נתניה

מוטי ששון
ראש עיריית חולון

צבי בר
ראש עיריית רמת-גן

שוקי פורר
ראש עיריית רחובות

יעל גרמן
ראש עיריית הרצליה

יהודה בן-חמו
ראש עיריית כפר-סבא

חיים אביטן
ראש עיריית חדרה

נחום חופרי
ראש עיריית רעננה

ראובן בן-שחר
ראש עיריית גבעתיים

שלומי לחיאני
ראש עיריית בת-ים

רוני מהצרי
ראש עיריית אשקלון

איתן אטיה, עו"ד
מנכ"ל פורום ה-15